

FGU

Undervisningsvejledning for musisk og
kunstnerisk produktion

Indhold

1. Indledning	2
2. Identitet og formål	2
3. Faglige mål	4
3.1 Undervisning på introducerende niveau.....	5
3.2 Viden, færdigheder og kompetencer	6
4. Undervisnings- og arbejdsformer	13

1. Indledning

Denne vejledning udfolder, forklarer og eksemplificerer nogle af bestemmelserne i FGU-fagbilaget for musisk og kunstnerisk produktion, men vejledningen indfører ikke nye bindende krav. Vejledningen udfolder udvalgte dele af det faglige temas identitet og formål, faglige mål samt undervisnings- og arbejdsmetoder.

Desuden findes der følgende vejledninger, der uddyber og eksemplificerer fagbilaget:

- *Prøvevejledning* med en uddybende beskrivelse af prøveafholdelse i faget. Prøvevejledningen findes på Undervisningsministeriets hjemmeside (www.uvm.dk/fgu)
- *Vejledning om didaktiske principper på FGU*, som indeholder en uddybende beskrivelse af de didaktiske principper i FGU. Vejledningen findes på EMU'en (www.emu.dk/fgu)
- *FGU – undervisningseksempler*. Det er eksempler på undervisningspraksis i FGU, som er i overensstemmelse med de didaktiske principper. Eksemplerne er tænkt som inspiration til indhold, form og niveau, og de skal naturligvis tilpasses de konkrete fag/faglige temaer, elevgruppen m.m. Eksemplerne findes på EMU'en (www.emu.dk/fgu)

Alle bindende bestemmelser for undervisningen og prøverne i FGU findes i FGU-indholdsloven og FGU-indholdsbekendtgørelsen, herunder læreplanerne og fagbilagene for FGU.

2. Identitet og formål

Identiteten for det faglige tema musisk og kunstnerisk produktion relaterer sig til det felt af beskæftigelsesområder, som findes inden for det faglige område og dertil hørende faglige discipliner. Til identiteten knytter der sig faglig stolthed over håndværksmæssig dygtighed og kendskab til faglige metoder. Identiteten er desuden knyttet til betydningen af at levere færdige produkter eller ydelser til en aftagers tilfredshed.

FGU opbygger den faglige identitet hos eleverne gennem autentiske læringsmiljøer, hvor identiteten for musisk og kunstnerisk produktion kommer til udtryk i relevant udstyr, værktøj, beklædning og arbejdsopgaver.

Formålet med det faglige tema musisk og kunstnerisk produktion er, at eleven:

- Udvikler viden, færdigheder og kompetencer til at nå de fastsatte mål for det faglige tema
- Bliver motiveret til at lære mere
- Får forudsætninger for at kunne træffe uddannelses- og beskæftigelsesvalg på et kvalificeret grundlag
- Opnår alsidig udvikling og dannelse til at kunne begå sig i samfundet.

Det faglige tema tager så vidt muligt udgangspunkt i elevens passion for en kunstart. Temaet kendetegnes bl.a. ved fokus på den kreative og kunstneriske proces, og det er ligeledes kendetegnende, at eleven undervises og guides i – alene eller sammen med andre – at præsentere en oplevelse eller et produkt for et publikum.

Den valgte kunstart kan i sit udtryk indeholde elementer af og relatere til flere forskellige grene af kunstnerisk virksomhed. Inden for det faglige tema kan der fx arbejdes med:

- Medie, videoproduktion, visuelle installationer, foto
- Teater, drama, dans, performance, teaterdekoration
- Prosa, lyrik, manuskriptarbejde
- Mode, design
- Musik, lyd og lys, event
- Billedkunst, rumlige udtryksformer.

Unge, der drømmer om en karriere som udøvende kunstner, bremser ofte af, at mulighederne for at have sin kunst som levevej er begrænsede. Det påvirker mulighederne for at bruge denne drøm som motiverende faktor. Gennem synliggørelse af samarbejde og sammenhæng med andre relaterede jobs – fx inden for teater eller som udstiller, eventtekniker, pædagog eller lærer – kan eleven blive opmærksom på muligheden for at forfølge sin drøm ad alternative veje.

Når eleven skal levere en oplevelse til et publikum, skal eleven øves i at bringe sig selv i spil samt i at reflektere over, hvordan oplevelsen bliver den bedst mulige for det valgte publikum. I forbindelse med en kunstnerisk produktion vil eleven skulle medvirke til eller selv udføre et forarbejde i form af at promovere og synliggøre et produkt. Herigennem kan eleven få øvelse i at strukturere sin tid og at samarbejde både internt med andre faglige temaer og eksternt med lokale samarbejdspartnere (fx spillesteder, udstillingssteder, børnehaver og andre skoler).

Kultur, kunst, samfund og historie er tæt forbundne. Det faglige tema musisk og kunstnerisk produktion giver derfor gode muligheder for at bidrage til elevernes generelle dannelse, fx ved at de får kendskab til historiske epoker og værker inden for det valgte kunstneriske område.

Musisk og kunstnerisk produktion kan indgå i et samarbejde med de almene fag og en lang række af de øvrige faglige temaer. Det vil fx være oplagt at samarbejde med kommunikation og medier, med turisme, kultur og fritid samt med omsorg og sundhed. Et eksempel på samarbejde med omsorg og sundhed kunne være et tilbud om aktivering af børn eller ældre i lokalområdet gennem musik og/eller billedkunst.

Andre eksempler på samarbejde kan være en teateropsætning eller en festival. Begge eksempler vil give mulighed for samarbejde med lokalområdet, samarbejde med flere faglige temaer end de tidligere nævnte og samarbejde med almene fag som fx dansk, samfundsfag og matematik.

Erhvervstræning indgår som en naturlig del af temaet. Der kan være tale om erhvervstræning i direkte tilknytning til det faglige tema eller inden for andre brancher.

3. Faglige mål

Af fagbilaget for musisk og kunstnerisk produktion fremgår de læringsmål, som en elev skal nå på FGU-niveau 1, FGU-niveau 2 og FGU-niveau 3. De tre niveauer svarer til kvalifikationsrammen for livslang lærings niveau 1-3.

Målene på de tre FGU-niveauer er angivet som præstationsstandarder. En præstationsstandard beskriver, hvilken adfærd en elev skal udvise, og hvilke handlinger vedkommende skal kunne udføre, for at demonstrere, at målene for det enkelte niveau er nået. Præstationsstandarderne er slutmål. Det vil sige, at de beskriver det, eleverne skal kunne efter at have gennemført det pågældende FGU-niveau.

Præstationsstandarderne beskriver dermed ikke indholdet i undervisningen eller processen undervejs mod målet. Præstationsstandarderne for de tre niveauer fremgår af nedenstående tabel, ligesom de fremgår af fagbilaget.

Præstationsstandarder

FGU-niveau 1	FGU-niveau 2	FGU-niveau 3
<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medvirke til produktion/service i et professionelt miljø i kendte situationer og under vejledning • udvise interesse for og vilje til at udvikle faglige, sociale og personlige kompetencer med relevans for den aktuelle produktion/service. 	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • med begyndende selvstændighed og ansvarlighed gennemføre produktion/service i et professionelt miljø i kendte situationer eller kan udføre mere kompliceret produktion/service under vejledning • med begyndende selvstændighed sætte sig ind i forhold, der har betydning for den aktuelle produktion/service. 	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge og gennemføre produktion/service i et professionelt miljø i en rutinemæssig eller kendt situation, alene og i samarbejde med andre • selvstændigt sætte sig ind i forhold, der er nødvendige for den aktuelle produktion/service, og kan kommunikere med andre derom • udvise fleksibilitet og omstillingsevne.

Gennem de tre niveauer er der en progression med hensyn til den adfærd, som en elev skal udvise, og de handlinger, vedkommende skal kunne udføre. Progressionen i niveauerne kan ses ved forventningerne til bl.a.:

- **En stigende kompleksitet** med hensyn til elevens handling og adfærd gennem niveauerne – fra at eleven kan ”medvirke til”, over at eleven kan ”gennemføre”, til at eleven kan ”planlægge og gennemføre”.
- **Et stigende ansvarstagen** i forbindelse med elevens handling og adfærd gennem niveauerne – fra ”under vejledning” over ”med begyndende selvstændighed og ansvarlighed” til ”alene og i samarbejde med andre”.
- **En voksende omstillingsparathed** i forbindelse med elevens handling og adfærd gennem niveauerne – fra ”under vejledning” over ”kendte situationer” til ”rutinemæssig” og ”udvise fleksibilitet og omstillingsevne”.

Progressionen vil desuden vise sig ved, hvor teknisk svær en produktion eleverne skal udføre. Det er op til skolerne og lærerne at sikre progressionen i elevernes opgaver og kompetencer. Der er en glidende overgang mellem de tre niveauer – og dermed ikke tydelige grænser mellem niveauerne. Det er læreren, der med sine faglige vurderinger skal bedømme, om eleven gennem sin adfærd og sine handlinger overordnet set lever op til forventningerne til det enkelte niveau. Til at kvalificere sine faglige vurderinger skal læreren anvende bedømmelseskriterierne for det faglige tema, se også prøvevejledningen for musisk og kunstnerisk produktion for en udfoldelse af arbejdet med bedømmelseskriterier.

3.1 Undervisning på introducerende niveau

Undervisningen skal tilrettelægges på introducerende niveau for de elever, der har behov for at påbegynde faget på dette niveau. Undervisningen på introducerende niveau skal gøre eleven klar til at få udbytte af undervisning på FGU-niveau 1. Det vil fremgå af elevens forløbsplan, hvilket niveau eleven er på, og hvad det niveaumæssige mål for eleven er i FGU. Af fagbilaget fremgår følgende:

Undervisningen på introducerende niveau tilrettelægges med udgangspunkt i elevens forudsætninger og i overensstemmelse med de mål, der fremgår af elevens uddannelses- og forløbsplan. Undervisningen på introducerende niveau skal give eleven konkret og praktisk introduktion til det faglige tema og give eleven faglige forudsætninger for at indgå på et undervisningsniveau.

Introduktion til det faglige tema kan fx indeholde:

- Præsentation af strukturen i undervisningen på værkstedet/praktikstedet. Det kan fx være introduktion til holdundervisning, gruppearbejde og strukturering af egen produktions- og øvetid
- Præsentation af aktiviteter og produktioner internt og i lokalsamfundet (eksempelvis koncerter, opførelser eller udstillinger) og af, hvordan disse afvikles
- Præsentation af de redskaber og materialer, der er til rådighed på værkstedet, samt hvordan man behandler disse hensigtsmæssigt
- Synliggørelse af det centrale i en personlig indsats med hensyn til samarbejde og medvirken i forbindelse med en produktion
- Afsøgning af elevens evt. særlige interesse eller evne inden for det faglige tema eller planlægning af, hvilket materiale, hvilket instrument eller hvilken retning eleven tager udgangspunkt i.

Introduktionen kan, hvis det giver mening, foregå som sidemandsoplæring sammen med en elev på FGU-niveau 2 eller FGU-niveau 3.

3.2 Viden, færdigheder og kompetencer

Af fagbilaget fremgår det, hvilken viden samt hvilke færdigheder og kompetencer eleverne skal have på tværs af de tre FGU-niveauer og præstationsstandarderne. Dette afsnit uddyber og konkretiserer de faglige mål, som fremgår af fagbilaget for musisk og kunstnerisk produktion.

Viden

Viden er noget, eleven besidder. Viden er de indholdsområder, stofområder og faglige områder, som eleverne beskæftiger sig med i temaet.

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har viden om:	
Det praktiske og tekniske inden for den enkelte kunstform	<p>Eleven får viden om de særlige redskaber og muligheder, der indgår i det daglige arbejde med den valgte kunstneriske/musiske produktion. Eleven får viden om, hvordan værkstedet og redskaberne fungerer, og deltager aktivt i at behandle redskaberne og værkstedet hensigtsmæssigt, så disse fremstår tilgængelige og i god stand.</p> <p>Eksempel: Efter en koncert skal scenen ryddes, og kabler og grej pakkes korrekt ned, køres hjem, stilles op og være klar til næste dag.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven viser begyndende interesse for og viden om de særlige redskaber og muligheder inden for området.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven forventes at udvise begyndende selvstændighed og kan</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har viden om:	<p>anvende forskellige grundlæggende arbejdsmetoder til løsning af enkle opgaver.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelig viden til, at værkstedet og redskaberne behandles hensigtsmæssigt, samt til evt. at forestå sidemandsoplæring i dette.</p>
Hvordan kunstformen iværksættes og markedsføres	<p>Eleven får viden om, på hvilke platforme den valgte kunstneriske/musiske produktion har bedst mulighed for at blive iscenesat og afviklet. Eleven får viden om, hvordan, på hvilke måder og med hvilke midler der bedst muligt kan gøres opmærksom på et givet arrangement.</p> <p>Eksempel: Der er produceret billedkunst og keramik, og der skal arrangeres en udstilling i lokalområdet. De udstillende er særligt interesserede i at tiltrække publikum fra ungdomsuddannelserne i området, men alle er velkomne.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven viser begyndende interesse for at udføre og afvikle arrangementer inden for det valgte område.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan med begyndende selvstændighed tage ansvar for enkle arbejdsprocesser.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelig viden til selvstændigt eller sammen med andre at iværksætte og markedsføre den valgte kunstform.</p>
Kunstformens virkemidler fx kommunikativt og pædagogisk	<p>Eleven får viden om og opmærksomhed på, hvad et publikum umiddelbart vil forvente af den valgte kunstneriske/musiske produktion. Eleven får viden om, hvordan og med hvilke midler der kan arbejdes med at opnå en ønsket reaktion fra et publikum, og om, hvilke særlige muligheder der er for at arbejde med et (bredt) pædagogisk sigte inden for den valgte kunstneriske/musiske produktion.</p> <p>Eksempel: Teaterholdet får mulighed for at opføre en mindre forestilling for lokalområdets 4.-5.-klasselever. Der arbejdes med de særlige virkemidler til denne aldersgruppe.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser begyndende interesse for det kommunikative og pædagogiske inden for kunstformen.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan med begyndende selvstændighed forholde sig til kvaliteten af udarbejdede produktioner.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelig viden til at arbejde pædagogisk bevidst og præsentere kunstformen på den ønskede måde.</p>
Kunstformens historie	<p>Eleven får viden om den kulturelle og historiske baggrund for det valgte musiske/kunstneriske emne.</p> <p>Eksempel: Der arrangeres en konkurrence i poetry slam. Eleven sætter sig ind i</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
<p>Eleven har viden om:</p>	<p>reglerne for poetry slam, og hvordan fænomenet er opstået.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven viser en begyndende interesse for det valgte områdes kulturhistoriske baggrund.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan anvende konkrete fagudtryk i relevante sammenhænge.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelig viden til at kunne se den valgte kunstform i et historisk perspektiv og kan søge viden om kunstformens historie.</p>
<p>Idégenerering</p>	<p>Eleven får viden om, hvordan der kan arbejdes med kreative og alternative løsninger, både med hensyn til at udarbejde en produktion og med hensyn til fx at få mulighed for at præsentere sit produkt for et publikum – og evt. afsætte det. Eleven får viden om, hvordan der kan arbejdes kreativt og med nye eller alternative vinkler i forbindelse med det valgte musiske/kunstneriske emne.</p> <p>Eksempel: De to fagtemaer musisk og kunstnerisk produktion og kommunikation og medier har fået til opgave at udsmykke skolens fælles udeområde. Der skal arbejdes med installationer og tekst.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven viser begyndende interesse for at arbejde med kreative løsninger.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan med begyndende selvstændighed tage ansvar for arbejdsprocesser.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelig viden til selvstændigt eller sammen med andre at arbejde kreativt med at forme en musisk/kunstnerisk produktion.</p>
<p>Uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder inden for fagområdet</p>	<p>Eleven får viden om relevante uddannelser og arbejdsområder. Da det erfaringsmæssigt er et fåtal af unge med interesse og evner inden for et kunstnerisk/musisk område, der faktisk kan få et fuldtidsarbejde baseret på kunstnerisk produktion, tænkes der her ikke mindst på uddannelser og arbejdsområder, der kan indeholde elementer af den valgte musiske/kunstneriske produktion. Eleven får ligeledes viden om, hvordan man starter sin egen (kunstneriske) virksomhed – med fokus på at kunne kombinere dette med et andet arbejde eller en uddannelse.</p> <p>Eksempel: Elever opsøger og interviewer udøvende kunstnere inden for forskellige kunstformer.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven viser begyndende interesse for uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan med begyndende selvstændighed tage ansvar for</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har viden om:	<p>arbejdsprocesser, fx i forbindelse med erhvervstræning.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelig viden om beskæftigelsesmuligheder til at kunne forholde sig realistisk til mulighederne for uddannelse eller beskæftigelse.</p>

Færdigheder

Færdighed er noget, eleven kan, en dygtighed og en evne for et eller andet. Færdighed viser sig i form af teknikker og indgår i udførelsen af produktionsopgaver og løsningen af problemer.

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har færdigheder i:	
At udøve kunstformen, praktisk og teoretisk	<p>Eleven får færdigheder i at opbygge og aflevere en produktion inden for det valgte musiske/kunstneriske område. Herunder at målrette den mod et bestemt publikum.</p> <p>Eleven får færdigheder i at evaluere egen (og/eller gruppens) præstation og bl.a. derigennem fastsætte mål for, hvordan præstationen optimeres og udfoldes i forbindelse med de følgende produktioner.</p> <p>Eleven får de nødvendige teoretiske og praktiske færdigheder inden for det valgte musiske/kunstneriske tema – gennem det daglige arbejde i værkstedet eller i øvelokalet.</p> <p>Eksempel: Elever planlægger, forbereder og afvikler en udstilling, en koncert eller en forestilling og reflekterer over, hvad der var godt, og hvad der skal laves om.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for at opnå færdigheder i at udarbejde og aflevere en produktion.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan forholde sig til udarbejdede produktioner og kan give forslag til forbedringer.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige færdigheder til, alene eller sammen med andre, at kunne udøve, afsætte, evaluere og optimere en produktion.</p>
At tilrettelægge en proces og udføre den	<p>Eleven tilegner sig færdigheder i at planlægge et forløb, alene eller sammen med andre, hvor målet er at fremlægge det musiske/kunstneriske produkt for et publikum – på en bestemt måde og på et bestemt tidspunkt. Eleven arbejder aktivt med at udvikle og pleje sit netværk.</p> <p>Eksempel: Et band planlægger en turné på fire dage rundt i landet.</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
<p>Eleven har færdigheder i:</p>	<p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for at forme og fremlægge en produktion.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan med begyndende ansvarlighed tage ansvar for arbejdsprocesser.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige færdigheder til, alene eller sammen med andre, at forme en produktion og fremlægge den for et publikum.</p>
<p>Kreative processer og løsninger</p>	<p>Eleven tilegner sig kreative og fleksible arbejdsmetoder og kan håndtere mulige udfordringer i relation til de planlagte mål.</p> <p>Eksempel: Et teaterhold vil gerne sætte en forestilling op, men har meget få rekvisitter og ingen penge.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for kreative processer.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan med begyndende ansvarlighed tage ansvar for kreative arbejdsprocesser.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige færdigheder til selvstændigt eller sammen med andre at arbejde konstruktivt og nå et mål trods evt. udfordringer.</p>
<p>Fagsprog og faglig kommunikation</p>	<p>Eleven tilegner sig færdigheder i at anvende og forholde sig til de gængse termer og kommunikationsmåder inden for det valgte musiske/kreative område.</p> <p>Eksempel: Elever opsætter lyd og lys til en forestilling.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for fagsprog og faglig kommunikation.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven kan anvende korrekte fagudtryk i relevante sammenhænge.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige færdigheder til at kommunikere fagligt inden for det valgte område.</p>

Kompetencer

Kompetence er elevens evne til at handle i bestemte kontekster. Kompetence betyder, at eleven har viljen og evnen til at bruge sin viden og sine færdigheder i en given situation.

Fagligt mål Eleven har kompetencer til at kunne:	Uddybning og eksemplificering
Iværksætte og nå et fastsat mål selvstændigt	<p>Eleven fastsætter, alene eller i samarbejde med andre, mål for egne musiske/kunstneriske produktioner.</p> <p>Herunder øves eleven i realistisk at kunne vurdere egne evner og færdigheder set i forhold til sandsynligheden for at nå et bestemt mål og at kunne vurdere, hvilken personlig indsats der er behov for, og hvilke delmål der skal nås undervejs. Målene (produktionerne) kan være selvvalgte eller udføres på bestilling.</p> <p>Eksempel: En udstilling af foto og billedkunst på det lokale bibliotek. Eleven forholder sig til, hvor meget der skal produceres, og hvor lang tid produktionen vil tage, samt hvornår det er realistisk at invitere til en fernisering.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for at vurdere og udvikle egne evner og færdigheder.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven viser begyndende færdigheder i at vurdere egen indsats set i forhold til et fastsat mål.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige kompetencer til at vurdere egen indsats set i forhold til sandsynligheden for at nå et fastsat mål.</p>
Håndtere eventuelle udfordringer, som opstår i en proces, professionelt	<p>Eleven opnår kompetencer til at handle selvstændigt, tage initiativ og arbejde aktivt i forbindelse med udfordringer i en proces eller udførelsen af en produktion. Eleven kan udføre relevant videnssøgning og/eller opsøge relevant sparring.</p> <p>Eksempel: Et filmhold arbejder med at optage en ti minutter lang film om danske sommerglæder. Filmen har deadline den følgende dag, og der mangler stadig tre min. Og det regner.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for at håndtere udfordringer.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven udviser begyndende selvstændighed med hensyn til at håndtere udfordringer i arbejdsprocessen.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige kompetencer til at arbejde selvstændigt og opsøge viden eller sparring.</p>
Samarbejde professionelt og i samspil med andre	<p>Eleven kan bringe sin faglige viden og sine redskaber i spil og i et samarbejde med andre nå et fastsat mål. Eleven er opmærksom på egne ansvarsområder og det fælles ansvar i forbindelse med både processen og afleveringen i forbindelse med en produktion. Eleven opnår kompetencer og indsigt med hensyn til at opbygge og vedligeholde et netværk.</p>

Fagligt mål Eleven har kompetencer til at kunne:	Uddybning og eksemplificering
	<p>Eksempel: En gruppe skal inden for en given tidsperiode dekorere en væg. Gruppen aftaler at arbejde individuelt med dele af opgaven og mødes efter weekenden for i fællesskab at arbejde med opsætningen af dekorationen.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for at samarbejde om at nå et mål.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser begyndende selvstændighed med hensyn til samarbejde.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven har tilstrækkelige kompetencer til at samarbejde aktivt om et givet mål.</p>
Gennemføre selvstændig løsning af en given produktionsopgave/opsætning	<p>Eleven har kompetencer til at planlægge og strukturere sin tid, når det gælder videnssøgning, sparring, selve arbejdet med at gennemføre/færdiggøre produktionen og til sidst aflevering og evaluering.</p> <p>Eksempel: En elev har til opgave at købe nye strenge til elbassen og skifte dem i god tid inden næste koncert.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven viser interesse for at planlægge og strukturere egen tid.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven udviser begyndende selvstændighed med hensyn til at planlægge og udføre en opgave.</p> <p>FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige kompetencer til selvstændigt at løse en opgave inden for det valgte musiske/kunstneriske område.</p>
Søge praktikplads eller beskæftigelse målrettet den ønskede branche	<p>Eleven kan, selvstændigt eller sammen med andre, afsøge muligheder for praktik. Dette kan være enten i en kunstnerisk/musisk/pædagogisk virksomhed eller inden for andre brancher, hvor eleven kan gøre brug af de opnåede faglige kompetencer. Eleven har viden om og kan sætte ord på, hvilke faglige og sociale kompetencer der særligt kræves i arbejdet med kunstnerisk og musisk produktion.</p> <p>Eksempel: En elev ønsker en praktikplads i et musikstudie og undersøger på nettet og på de sociale medier, om der er mulighed for dette i lokalområdet.</p> <p>FGU-niveau 1: Eleven udviser interesse for praktiksøgning, uddannelsesmuligheder og erhvervs muligheder.</p> <p>FGU-niveau 2: Eleven udviser begyndende selvstændighed med hensyn til at opsøge relevant erhvervstræning.</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har kompetencer til at kunne:	
	FGU-niveau 3: Eleven har tilstrækkelige kompetencer til, selvstændigt eller i samarbejde med andre, at søge viden om samt opsøge og gennemføre relevante praktikophold.

4. Undervisnings- og arbejdsformer

Forberedelse

Før påbegyndelsen af en produktionsopgave samles lærerteamet og planlægger det samlede forløb, så de forskellige fag kan bidrage til forløbet og indgå i en meningsfuld kontekst. Under udførelsen af produktionsopgaven indgår lærerne i arbejdet, der hvor de med deres faglighed har mulighed for at bidrage og fremme elevernes opnåelse af de faglige mål, som hører til deres fag. For eksempel kan danskfaget bidrage til produktionsopgaven ved at behandle tekster om det faglige emne og samtidig gøre det relevant at beskæftige sig med tekstanalyse.

Samarbejde og elevinddragelse

Undervisningen er praksisrettet og tilrettelægges med udgangspunkt i reel produktion, hvor kunstnerne formidler følelser, holdninger og et produkt, der har til formål at give kunden/modtageren en oplevelse, give dem stof til eftertanke eller måske berige dem.

På den måde oplever eleven en umiddelbar nødvendighed og mening med arbejdet. Samtidig indebærer det konkrete arbejde, at det bliver nødvendigt for eleven at besidde viden, færdigheder og kompetencer også inden for dansk og matematik, fx i forbindelse med analyse af tekster, musikteori, farveteori, kunsthistorie, sceneopsætning, lyd og lys, performance m.m. Produktionen er målrettet det oplevelsesøkonomiske marked.

I en produktions opstartsfasen kan det styrke deltagerperspektivet og selvdisciplinen, hvis eleven involveres i beslutningsprocessen. I denne fase etablerer man et læringsmiljø, hvor fejl opfattes som en naturlig del af læringsprocessen. Det skal tilstræbes, at eleven føler sig set, værdsat og inkluderet.

Når man arbejder med musisk og kunstnerisk produktion, vil man helt automatisk arbejde med krop, stemme, udtryk, holdninger og bevægelse. En del af produktionen indeholder ofte kropsaktivitet med et højt energiniveau, så motion, sundhed og bevægelse bør indgå i undervisningen.

Eksempel: Eleverne tæller skridt eller forholder sig til, hvor meget de må løfte og hvordan. Der kan også arbejdes med kostens betydning for indlæring og udholdenhed med fokus på bl.a. energi i kosten.

Praksis og produktion

Fremstillingen af produktet er organiseret, så der er arbejdsopgaver og dermed læringsmuligheder for elever på forskellige faglige niveauer såvel som inden for dansk, matematik og PASE. På den måde kan elever, der er på forskellige niveauer, danne et arbejdsfællesskab, der bl.a. er kendetegnet af samspil og sidemandsoplæring.

Eleverne vil gerne guides af nogen, der kan introducere dem til faget og komme med nogle bud på, hvordan faget kan praktiseres og give mening. Lærerne kan gennem deres eget eksempel vise denne mening og derved få særlig betydning for eleverne. Lærerne bør introducere elevaktiverende elementer i undervisningen og planlægge undervisningen med henblik på overraskelse og variation.

Arbejdsfællesskabet inddrager eleven i så mange af produktionens delprocesser som muligt (bl.a. planlægning, øvning, logistikberegninger og drejebog før selve præsentationen af produktet for kunden), hvilket bidrager til et tværfagligt samarbejde mellem produktionen og fagene dansk og matematik. Arbejdsformen indebærer også et element af demokratisk dannelse, idet eleven får erfaring med at bidrage til fællesskabet på mange forskellige måder.

Når man arbejder med dygtige elever på niveau 3, findes der rigeligt med muligheder for at afprøve sine talenter hos de lokale virksomheder og foreninger. Det gælder eksempelvis spillesteder, kunststudillere, teaterscener, modeshows, biblioteker, andre skoler og børnehaver. Det er en vigtig del af undervisningen, at eleven oplever den kontante feedback, som publikum giver.

Talentudvikling

Talentudvikling handler om at give særligt dygtige elever mulighed for at forløse deres potentiale. Formålet er at udfordre den enkelte elev fagligt, at fastholde talentet, at legitimere det at være et talent, at skabe et fagligt talentfællesskab med gensidig respekt og at forberede den enkelte elev til en akademisk karriere eller en karriere som kunstner.

I den daglige undervisning er det vigtigt at tilrettelægge undervisningen, så de talentfulde elever i særlig grad møder krav om selvstændighed og fordybelse, samt at udvikle indsatser for et bredt spektrum af talenttyper. Ligeledes er det vigtigt at udvikle talentindsatser, som medvirker til at løfte en bredere elevgruppe og styrker lærerens rolle som faglig vejleder og sparringspartner.

Mange af talentindsatserne kan inkludere både talenter og andre elever. Det kan være motiverende for talenterne at møde andre talenter, og det kan være motiverende for talenterne at bruge deres talent ved at indtage en lærerrolle over for andre elever, ligesom talenterne kan være en inspirationskilde for andre elever.

Centrale begreber

Al kunstnerisk produktion begynder med en ide. Man udarbejder et udkast og ændrer det igen og igen, indtil resultatet er tilfredsstillende. Denne arbejdsproces er helt central. Når man arbejder med flydende begreber som kunst og kreativitet i undervisningen, er det vigtigt, at det tydeliggøres for eleverne, hvad de kan lære i forbindelse med projektet, så forbindelsen mellem øvelser og læringsmål er tydelig.

Et andet centralt punkt inden for det faglige tema er arbejdet med at opbygge og vedligeholde netværk, da en elev med et ønske om at finde fuldtids- eller deltidsbeskæftigelse inden for en kunstart ofte vil være afhængig af selv at kunne formidle og sælge sine ydelser.

Hvordan kan lærerne løbende evaluere, om undervisnings- og arbejdsformerne giver eleverne et tilstrækkeligt læringsudbytte?

Produktionen og det opnåede resultat danner basis for lærernes umiddelbare evaluering af dagens arbejde og dets kvalitet. Lærerne kan bl.a. tage udgangspunkt i disse spørgsmål:

- Har vi nået det, vi planlagde – fx deadlines for levering af produktet til kunden?
- Hvad er næste delopgave i forbindelse med produktionen?
- Er kunden og vi selv tilfredse med kvaliteten?
- Hvilke observationer gjorde henholdsvis lærere og elever med hensyn til brugen af færdigheder fra dansk og matematik i forbindelse med produktionen?
- Hvordan understøtter dansk- og matematikopgaver produktionen, og differentieres forløbene ud fra elevernes niveau?
- Hvordan kan arbejdet gribes an næste gang?

Elever og lærere har løbende en dialog om status på arbejdet.

Det er vigtigt, at evalueringen fokuserer både på elevernes faktiske udbytte af undervisningen og på elevernes oplevelse af udbyttet. Begge aspekter er centrale, når lærerne skal revidere deres undervisning i forlængelse af evalueringen, og begge aspekter afspejler indirekte elevernes læreproces som et produkt af undervisningen.

Evaluering handler om at bestemme elevernes tilfredshed med og udbytte af undervisningen på grundlag af visse kriterier. Evalueringen vedrører ikke blot lærernes undervisningsmetoder, men også elevernes egen indsats og præstationer og undervisningsindholdets relevans for sammenhængen med andre fag.

Samtaler med den enkelte elev undervejs i undervisningsforløbet samt det redskab, skolen har valgt til at synliggøre progressionen, udgør grundlaget for en løbende evaluering.

Hvordan kan lærerne samarbejde om evalueringen (i teams)?

Som team samarbejder lærerne tværfagligt om evaluering før, under og efter fremførelse eller produktion. Lærerne skal evaluere, om de nåede de læringsmål, de havde sat, og hvad de som team kan blive bedre til, når det gælder indhold, proces og metode.